

QORTI ĊIVILI PRIM'AWLA

ONOR. IMĦALLEF TONI ABELA LL.D.

Seduta ta' nhar il-Ħamis 28 ta' Novembru 2024

Numru 12

Rikors Numru 1076/22

**Geoffrey Pearce bil-karta ta identita maltija 0308303L
Passaport Malti 1342168
Passaport Brittaniku 534431772
vs
Evolution Malta Limited (C48666)**

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' Geoffrey Pearce (l-Attur) tal-10 ta' Novembru 2022 li

permezz tiegħu ppremetta u talab is-segwent:

Illi ir-rikorrent kien ilu jahdem mal-kumpanija Evolution Limited għal dawn l-ahhar 5 snin.

Illi fis-sena 2016 u fis-sena 2018 certi persuni, impjegati tal-kumpanija u fuq ix-xogħol tagħhom għamlu rimarki negattivi u malizzjużi fil-konfront tar-rikorrent Geoffrey Pearce, liema incidenti ser jigu spjegati waqt is-smiegh tal-provi. Dawn il-kliem kienu malizzjużi għax imorru kontra id-dinjita tal-bniedem, ir-reputazzjoni tiegħu u jkollhom konsegwenzi horox

fuq il-post tax-xoghol u kwalunkwe post iehor fejn jista jahdem Pearce. Dan il-kliem għandu wkoll konsegwenzi severi u jaghmlu effett negattiv fuq il-ħajja personali tiegħu. Dawn il-kummenti saru fuq kamera live bil-plejers fuq l-imwejjed tal-Casino waqt li kienu involuti fil-logħob tal-gaming online. Saret umiljazzjoni u ħsara emozzjonali.

Pearce uza is-sistema dixxiplinari li hemm fil-kumpanija stess u ghamel it-tlett rapport kontra dawn it-tlett nies differenti f' incidenti li graw waqt dak il-perjodu bejn is-sena 2016 sas-sena 2018. Il-kumpanija intimata investigat dawn it-tlett incidenti minnufih u b' mod rett u tat id-decizjonijiet tagħha kontra dawn it-tlett persuni differenti fi tlett proceduri dixxiplinari differenti. Il-Management dik il-habta kien jikkonsisti minn nies serji, retti u professjonali u raw li dawn it-tlett persuni kissru id-drittijiet u id-dinjita tal-attur u ir-regoli tal-kumpanija.

Gara illi fil-2019 , dawn l-istess kummenti jew rimarki negattivi u malizzjużi li saru minn dawn it-tlett persuni imsemmin fil-paragrafu precedenti regghu gew mxandrin minn impiegata oħra Jessica Desira. Dawn ir-rimarki saru quddiem il-viewers tal-iscreen tal-live Casino online u quddiem il-klienti kollha tal-kumpanija Evolution Malta Limited għax kollox kien live. Semghu dawn ir-rimarki malizzjużi u negattivi kontra id-dinjita tar-rikorrent. Dawn id-dettalji ser jigu ppruvati waqt is-smiegh tal-kawza.

Ir-rikorrent ried apologija minn dik il-persuna li ghamlet dan u ried gustizzja għaliex id-dinjita tiegħu u ir-reputazzjoni tiegħu gew imhammgin minn din il-persuna quddiem pubbliku shih madwar id-dinja kollha. Ma saret ebda apologija u r-rikorrent beda il-proceduri quddiem Il-Human Resources . Pearce ried ikun jaf ukoll min kien wara din il-kampanja ta' mibegħda kontrih. Kif jistgħu 4 incidenti minn 4 impjegati li kollha jahdmu flimkien u jissoċjalizzaw flimkien ikunu incidenti każwali? Imur kontra kull probabbiltà.

Pearce ried istaqsi personalment lil Jessica Dessira, quddiem il-manigiers għaliex kienet għamlet il-kummenti diżgustanti tagħha u min kien involut iżda dan ma kienx accettat mill-management. Minflok, biex jgħatti kollox, kienet ippjanata laqgħa biex Pearce ikun imgiegħel kontra l-volontà tiegħu biex jiffirma dokument fejn il-każ jiġi konkluz u ttimbrat bħala "każ magħluq". Ix-xhud tiegħu David H Harding kien preżenti waqt dan l-incident, fejn Pearce kien sfurzat permezz ta' theddida li jiffaċċja konsegwenzi serji jekk ma ffirmax din id-dikjarazzjoni.

Ir-rikorrent ta informazzjoni lill kumpanija fejn ghandhom isibu il video footage tad-diskors li ghamlet din Jessica Desira quddiem il -viewers u quddiem Pearce stess.

Il-Management tal-Human Resources certu Hurston Gauci Davison qallu verbalment u bl-email li il-video footage kien diga gewwa Riga, Latvia u kien archived u ma setghux jarawha peress li r-restrizzjonijiet ta' żmien kienu skadew. Hurston kien qal ukoll lil Pearce li Pearce kien sensitiv

wisq minhabba t-3 incidenti preċedenti li kienu seħħew u kien immaġina xi ħaġa differenti li kienet qalet Jessica Dessira. Dan huwa "gaslighting". Tattika użata biex xi ħadd jiddubita l-proċess tal-ħsieb tiegħu stess. U kienu qallu dan wara li għadda hafna zmien u wara li Pearce kien dam jinsisti magħhom biex isibu l-provi minnufih fil-video footages u biex jiehdu il-passi. Pearce kien għamel ir-rapport tiegħu jew il grievance tiegħu minnufih lil Management of Human Resources.

Dan il-Management ma għamlu xejn, damu hafna, ma tawx informazzjoni lil Pearce x qed jigri fl-enquiry tagħhom u tawh l-informazzjoni tal-video footage wara certu zmien. Dan l-atteggjament tal-kumpanija marru kontra ir-regoli tal-kumpanija stess u kontra d-drittijiet ta Pearce bħala persuna, impjegat li irid gustizzja.

Illi minn Awissu 2019, minn meta sar ir-rapport sal Frar 2020 Management ma għamlu assolutament xejn fuq il-grievance tiegħu kif ser jigi pruvat waqt is-smiegh tal-kawza. Illi wara hafna pressure minn naha ta Pearce minn ittri, emails u konversazzjonijiet mal-Management tal-Human Resources, fil-bidu ta Frar 2020 il-kaz tiegħu kien gie imsejjah quddiem bord ta dixxiplina tal-kumpanija. Waqt is-smiegh tal-Bord kien hemm Pearce, l-avukat sottoskritt bħala xhud u mhux bħala avukat, għax xi hadd meta jigi imsejjah quddiem il-Bord ta Dixxiplina għandu dritt li igib xi xhud miegħu skond ir-regoli li jinsabu fil-handbook, ir-regoli tal-Kumpanija.

Il-Bord ta dixxiplina inqatgħet il-kawza billi qalet li mhemmx kaz kontra Jessica Desira qalu għax mhemmx provi fil video footage. Pearce qalhom kif setgħu jiehdu decizjoni hekk jekk Il- video footages qegħdin Riga, Latvia u probabilmnt issa qegħdin over written peress li l-limitazzjonijiet ta' zmien ikunu skadew. Qalhom waqt il-Bord li kellhom zmien biex igibu dawn il-video footages minn Riga u suppost dawn il-video footages għandhom ikunu red flagged u mhux jintbagħtu Riga.

"Il-Konsulent Legali Ewlieni" għall-kumpanija Julia Simonsson membru fuq il-Bord (kien hemm tnejn membri fuq il-Bord fosthom Vania Monteiro) qalet li rathom il-video footages u m hemm xejn! Heddet lil Pearce biex jiffirma għad decizjoni - jigifieri biex jaccetta id-decizjoni tal-Bord tad-dixxiplina li mhemmx kaz kontra Jessica Desira.

Julia Simonsson qatlu li jekk ma jiffirmax li jaccetta id-decizjoni tal-Bord ta dixxiplina hu ser ibati hafna fuq il-postbi konsegwenzi horox. Għandu jingħad li qabel is-smiegh ta dan il-Bord ta Dixxiplina il- Kap tal-Human Resources certu Hurston Gauci Davison qal lil Pearce li il-video footages qegħdin Latvia u qegħdin archived.

Din Simonson kontra dak li qal Hurston Gauci Davison qalet li il-video footages qegħdin Malta u li hi rathom. Hija "sostniet" decizjoni dwar il-kontradizzjoni u huwa għalhekk li Pearce irrifjutat li tiffirma dik id-decizjoni falza. Il-Konsulent Legali Ewlieni qal ukoll li Pearce m'għandux jgħid gideb dwar "poor" Jessica u "poor" Hurston.

Qalet ukoll li Pearce kien immaġina verżjoni differenti tal-ġrajjet li qed iseħħu u li kien sar konfuż dwar l-inċidenti. Riedet li l-firma mingħand Pearce, mhux biss tagħlaq l-“investigazzjoni” li qatt ma saret imma riedet ukoll li qisu Pearce qed jgħid gideb dwar Jessica Desirra u Hurston Gauci Davison u li kien qed jammetti dan billi jiffirma din id-deċiżjoni mogħtija b’mod falz. Il-firma minn Pearce eżonerat wkoll l-azzjonijiet ta’ Hurston Gauci Davison li dak iż-żmien kien il-Kap tal-HR u tillibera lill-kumpanija minn kull azzjoni kontra tagħha.

Il-kisba sfurzata tal-firma ta 'Pearce effettivament tagħlaq il-każ. Effett ta' "każ magħluq" kien inkiseb billi ġie sfurzat il-firma ta' Pearce. Huwa ma jkunx jista' jressaq din il-kwistjoni f'data aktar tard.

Il-laqgħa li oriġinarjament kellha tikkonkludi l-każ li kien jinvolvi lil Jessica Desira u l-mod kif Hurston Gauci Davison kien mexxa l-investigazzjoni kienet filfatt waħda dixxiplinarja.

Kienet waħda dixxiplinarja peress li Pearce kien akkużat li gideb dwar il-‘fqira’ Jessica u l-‘fqira’ Hurston u li kieku Pearce ma ffirmax id-‘Upheld Decision’ ta’ Julia Simonsson kien jirċievi konsegwenzi serji. Pearce kien akkużat ukoll f’mod falz li immaġina l-inċident kif seħħ.

Pearce ma ngħata ebda avviz li din il-laqgħa fl-14 ta’ Frar 2020 ma’ Julia Simonsson dwar il-każ ta’ Jessica Desira tkun dixxiplinarja. Huwa estrement fortunat li l-Avukat tiegħu, David Harding ġie bħala xhud.

Immedjatament wara l-inċident fejn il-firma ta’ Pearce ġiet sfurzata minn Julia Simonsson, il-Konsulent Legali Ewlieni u Deciżjoni Finali falza mogħtija lil Pearce mill-H.R. u l-Kap tan-Negożju Vania Monteiro, Pearce ħassitha ma tiflaħx u aktar tard ġiet iddijanostikata b’Ansjetà Akkura.

Pearce sofra trattament diskriminatorju u negattiv hafna minhabba il-Management tal-kumpanija. Sija waqt l-incident proprju quddiem il-live audience u sija qabel il-Bord ta Dixxiplina. Pearce ma setax jiehu il-haqq kif kellu d-dritt. Il-Human Resources Management taht Hurston Gauci Davison lanqas investigaw il-kaz kif suppost b`mod professjonali u imparziali ghax kellu favoritissmu lejn dik il-persuna li ikkommettiet dan l-inkwiet kollu bi kliem tagħha fil-konfront ta Pearce. Mhux hekk biss izda ferm qabel li gie imsejjah is-smiegh tal-Bord ta Dixxiplina, Pearce gie mhedded minn Hurston Gauci Davison.

Dan Hurston Gauci Davison qal lil Pearce li jekk Pearce ikompli jinsisti fuq il-proceduri kontra Jessica Desira hu ser jigi affrontat mill-kumpanija fis-sens li il-kumpanija ser tiehu proceduri kontrih għal cross table talking quddiem il-viewers tal-Live casino. Minflok li jghinu, urew favoritismu lil Jessica Desira. Ghenu lil Jessica Desira.

Hurston Gauci Davison kien ċempel ukoll lil Pearce fuq in-numru personali tiegħu qabel din il-laqgħa fl-19 ta' Decembru 2019 biex jgħid lil Pearce li jekk semma li l-kummenti ta' Jessica Desirra kienu r-4 darba li

dan ġaralu u li kien hemm 2 sessjonijiet ta' filmati ta' żminijiet differenti biex jiġu investigati, li l-laqqgħa ma tmurx tajjeb għal Pearce. Hurston diġà kien jaf li l-laqqgħa kienet biex isikket lil Pearce u mhux tgħinu. Il-laqqgħa kienet nassa.

Din it-telefonata saret madwar 7 ġimgħat qabel ma Pearce ssottomettiet evidenza lil Julia Simonsson fit-12 ta' Frar 2020. Id-deċiżjoni li Hurston Gauci Davison jiġi eżonerat fir-rigward tal-incident ma' Jessica Desirra u l-imġieba mhux professjonali ta' Hurston Gauci Davison giet deċiża 7 ġimgħat qabel Pearce kien issottometta l-evidenza tiegħu. lil Julia Simonsson, il-Konsulent Legali Ewlieni. Id-deċiżjoni tal-Konsulent Legali Prinċipali kienet preġudikata u intenzjonalment illegali.

Pearce qal lill-Konsulent Legali Ewlieni, Julia Simonsson li Hurston kien ċempillu u qallu biex ma jsemmix ċerti affarijiet dwar l-investigazzjoni ta' Jessica Desirra li kien mexxa Hurston. Pearce bagħat ukoll email lil Julia Simonsson u Julija Ulmane bi screenshots tal-messaġġi ta' Hurston u d-data u l-ħin tas-sejħa.

Anke jekk Pearce kien bagħat emails ta' screenshots ta' Hurston li jikkuntattjah lil Julia Simonsson, il-Konsulent Legali Kap u lil Julija Ulmane, il-Kap tal-Operazzjonijiet, Pearce xorta kien akkużat li qal gideb dwar il-“fqira” Hurston u l-“fqira” Jessica.

Jekk jogħġbok tifhem li din il-laqqgħa kienet oriġinarjament mitluba biex tippermetti lil Pearce tistaqsi lil Jessica Dessira għaliex kienet għamlet il-kumment tagħha fuqu fuq live camera u kif il-kummenti malafamanti tagħha kienu fir-rigward tat-3 kummenti malafamanti preċedenti mit-3 impjegati l-oħra.

Ir-raġuni għal din il-laqqgħa kienet premeditata biex il-każ jingħalaq u Pearce jiċċad kull ċans li jikseb it-tweġibiet li ried. Dan kien totalment maħsub miċ-Chief Legal Counsel biex jeżoneri lil Hurston Gauci Davison, il-Kap tal-HR u biex jeżoneri lill-kumpanija nnifisha.

Dan kollu marru kontra ir-regoli stess tal-kumpanija -Employee Handbook u kissru il-ligijiet ta Malta fil-konfront tiegħu.

Wara dan l-incident sehh incident iehor ma impjegata oħra mara Koreana infatti zewg incidenti fl-istess gurnata ma din il-mara Koreana kif ser jiġi ippruvat waqt is-smiegh tal-kawza. Minbarra il-kliem offensivi li ghamlet Sunnyong Lee, il-Koreana fil-konfront ta Pearce kien hemm atteggjamenti negattivi fil-konfront tiegħu minn-naha tagħha li imorru kontra id-dinjita tiegħu. Dil-mara kissret ir-regoli tal-Kumpanija u anke ligijiet ta Malta fil-konfront ta Pearce.

Pearce sofra ukoll trattament ingust u negattiv waqt il-gbir tal-provi kontra Sunnyong Lee. il-kumpanija intimata ghamlet nuqqasijiet kbar per mezz tal-Management tramite Vania Monteiro li ser jigi ppruvat waqt is-smiegh tal-kawza. Sija qabel is-smiegh tal-Bord ta Dixxiplina Pearce kien trattat b`mod negattiv u mhux bi serjeta liema azzjonijiet tal-kumpanija per mezz tal -Human resource Management ta dik il-habta Vania Monteiro. Il-kumpanija ivvjola d-drittijiet ta Pearce u kissret ukoll ir-regoli tal-kumpanija u il-ligijiet ta Malta fejn tirrigwarda imparzjalita. L-incidenti li sehhu mal- impjegat koreana qeghdin fuq il-surveillance cameras u gew murijin lil Pearce.

Id-Deciżjoni Finali li kitbet Vania Monteiro ma kinitx taqbel mal-filmati tal-incident iżda l-Bord tal-Appell ma emendax dan ir-rapport falz li tat Vania Monteiro.

Vania Monteiro kienet ippruvat ukoll iġiegħel lil Pearce jiffirma dokument imfassal minn Vania Monteiro. Vania Monteiro kienet bidlet kliem użat minn Pearce mingħajr ma qaltlu li kienet għamlet dan. Pearce qabditha fil-fatt iżda l-kumpanija ddefendiet l-azzjonijiet tagħha bħala "żball". L-azzjonijiet tagħha kienu intenzjonati u mhux żball. Vania Monteiro kienet ippruvat tikkundanna b`mod falz lil Pearce. Kieku Pearce iffirma din id-dikjarazzjoni ppreparata kien ikollu konsegwenzi serji fuq ir-reputazzjoni ta' Pearce. L-istqarrija nbidlet biex tgħid li Pearce jirrabja meta n-nisa jitbiegħdu minnu u Vania Monteiro riedet li Pearce jaqbel ma' dan bla ma jkun jaf. għax ridietu jiffirma kemm jista jkun malajr. Pearce qghad attent u induna dak li ghamlet.

Il-kliem użat minn Vania Monteiro ta lill-kuntest ta' dikjarazzjoni ta' Pearce tifsira opposta biex jikkundanna lill-niffsu. Il-kliem fil-kuntest tal-verżjoni ta' Vania Monteiro ma kkomplimentawx il-verżjoni li għażel Pearce. Tawh tifsira totalment opposta.

Dan ma kienx żball kien intenzjonat.

Illi il-Bord ta Dixxiplina tal-kumpanija hadu decizjonijiet kontra Pearce. Meta suppost skond ir-rapport li ghamlet Pearce misshom hadu passi kontra il-mara impjegat Koreana Sunnyong Lee. Ma tawx a fair hearing f diversi aspetti kif ser jigi ppruvat waqt il-kawza u huma tawh last and final Warning fi Frar 2020.

Intużat tattika ta' inverżjoni u Pearce ngħata biss avviż ta' jumejn biex jipprepara għal dixxiplina.

Dan kien magħruf lilu biss wara li staqsa dwar in-natura tal-laqgħa. Din il-laqgħa biex iż-żewġ każijiet jiġu konkluzi f'laqgħa waħda ġiet deciża qabel l-24 ta' Jannar 2020. Pearce ġiet innotifikata fit-12 ta' Frar 2020 li l-laqgħa kienet waħda dixxiplinarja. Kien hemm mill-inqas 3 ġimgħat biex jippreparah għad-dixxiplina dwar l-impjegat Korean Sunnyong Lee.

Pearce ngħata avviż ta' jumejn biss li l-laqqgħa kienet waħda dixxiplinarja biex ma jkunx ippreparat u ma jkunx jista' jiddefendi lilu nnifsu. Fil-fatt kien "attakk sorpriża".

Fil-Bord tal-Appell magħmul mill-Kap tas-Sigurtà Alasdair Walton u l-Kap tal-HR, Tinatin Bonney f'Marzu, Pearce u David Harding bħala xhud, ppruvaw juru għaliex il-Laqqgħa Dixxiplinari kienet ġusta u kif il-proċess intern kollu kien ġust.

Il-Bord tal-Appell baqa' jirrepeti "każ magħluq" kull darba li Pearce u David Harding ressqu dak li kienu għamlu lil Pearce Julia Simonsson, Hurston Gauci Davison u Jessica Desirra.

Imbagħad meta ntwera l-film tal-incident ma' Sunnyong Lee liema film tal-incident ma kienx jaqbel mad-Deċiżjoni Finali ta' Vania Monteiro iżda l-Bord tal-Appell ma tawx kaz.

Huma kienu obbligati jemendaw il-verżjoni falza tal-incident minn Vania Monteiro iżda rrifjutaw li jagħmlu dan.

Filwaqt li Pearce u x-xhud tiegħu David H Harding raw il-film tal-incident innutaw li kien hemm madwar erbgħa sekondi neqsin mill-film tal-incident.

Il-film wera' li Rafael Morato bilwieqfa imbagħad jidher fuq in-naħa l-oħra tal-canteen, mingħajr miexi hemm.

Meta Pearce u David Harding staqsew lil Alasdair Walton dwar dan, Alasdair Walton baqa' jgħidilhom biex iħarsu lejn l-arloġġ tal-vidjo. Dan huwa irrilevanti. Jidher ċar li l-film tal-incident kellhom filmati neqsin.

Kull stadju Preliminari fil-proċess intern kien miksur.

Lil Pearce ma hallewhx jagħmel kontro-eżami tax-xhieda jew il-partijiet skont il-manwal.

Lil Pearce ma tawx id dikjarazzjonijiet originali tax-xhieda jew rapporti tal-incidenti minn nies li kienu prezenti waqt l-tilwima.

Lil Pearce ma hallewx jara l-filmati li Julia Simonsson "kellha aċċess" għalihom minkejja li l-investigazzjoni kollha kellha aċċess għal dawn il-filmati. Dan għaliex riedu li Pearce jidher li jimmaġina l-affarijiet u jiċċadlu l-prova li talab għal żmien daqshekk twil.

Illi ghadda sena u Pearce mar ikellem mal Head of Operations tal-kumpanija Julia Ulmane li tigi il-persuna in Charge fuq kullhadd. Ried juri lil Ulmane li il-Management ta tahtha mhumiex qeghdin jagħmlu xogħolhom sew. Ma marx ikellimha biex jerga jiftah il-kwistjonijiet li kellu qabel. Dawk kienu decizi u spicaw. Infatti wara sena il-kondotta tiegħu

tal-kumpanija giet bhala clean slate cioe ma kellux izjed dak il-final and last warning li kien ha fit tieni kaz imsemmi fuq rigward Sunnyong Lee. Julia Ulmane semghet lil Pearce u talbitu xi dokumenti u qatlu li ser jigi ikkuntattjat ghal meeting iehor. Wara 10 ijiem gie mistieden biex ikellimhom biex jisma il-konkluzjonijiet taghhom.

Pearce ma kinitx spiċċat tibgħatilha l-emails b'evidenza biex tikkonkludi l-investigazzjoni tagħha. Hija ma kienet f'pożizzjoni li tikkonkludi xejn. Pearce staqsieha kif kienet ikkonkludiet l-investigazzjoni. Huwa ma kienx spiċċa bagħtilha l-evidenza.

Qalilhom li ahjar igiebu mieghu avukat tieghu ghax forsi jkun jriduh jiffirma xi dokument. Wara ftit sieghat, Ulmane baghat email fejn mill-ewwel keccih mix-xoghol, u qal li kien qed jipprova jiftah il-kaz li kellhu mal-mara Koreana. Dan ma kienx minnu.

Ulmane qal ukoll li l-imgieba ta' Pearce kienet ta' konfrontazzjoni u goff u li l-imgieba tieghu tiggustifikah li jitkecca mill-impjeg tieghu. L-emails ta' Pearce juru li ma kien xejn minn dan.

Staqsiehom jekk hux ahjar li igib l-avukat tieghu mieghu ghal jista jkun ghax forsi iriduh jiffirma xi dokument. Qallulu le ma jistax. Wara xi sigħat Ulmane batet email fejn keccietu minnufih mix-xoghol qalet li hu kien qed jipprova jiftah il-kaz li kellu mal-koreana. Dan ma kienx minnu.

Ulmane qal ukoll li l-imgieba ta' Pearce kienet ta' konfrontazzjoni u goff u li l-imgieba tieghu tiggustifikah li jitkecca mill-impjeg tieghu. L-emails ta' Pearce juru li ma kien xejn minn dan.

Dan l-kaz hu prezentement quddiem It-Tribunal Industrijali dwar tkeccija ingusta. Ta' min jinnota li l-intimati solicitor Andrew Borg Cardona wkoll fis-sottomissjonijiet tieghu dwar dan il-kaz ta' tkeccija ingusta 3985/MD għamel akkużi kontra Pearce bhala giddieb u delużjonali. Din hija prova li l-kumpanija ttimbrat lil Pearce b'dan il-mod biex titbiegħed minn dak li għamlu u biex jakkużawh b'mod falz lil Pearce Din hija ingustizzja malizzjuza.

Illi Pearce meta mar ikellimha mar hemmhekk biex jiftah qalbu fuq is-shortcomings tal-Management semma ovvjament il-kazijiet tieghu izda ma qatilhiex li ried xi haga minghandha. Ried juri in-nuqqasijiet taghhom. Pearce ma talab xejn.

Dan huwa kkonfermat mill-kontroeżami kemm ta' Julija Ulmane kif ukoll ta' Margarita Fjodorova. It-tnejn jiddikjaraw taħt ġurament li ma kinux ċerti x'kien qed jitlob Pearce. Pearce ma talab xejn. Ried jiftaħ għajnejn il-Kap tal-Operazzjonijiet.

Pearce kien protett taht il-Whistleblower Act u taht ir-regoli tal-kumpanija li ssemew espressament fuq il-whistleblower. Il-kumpanija ma setghetx ittrattawh b'dak il-mod meta keccewh minnufih.

Qatt ma ntweriet l-ebda evidenza li Pearce kien gideb dwar il-manigment. M'hemm l-ebda prova li qatt saret xi investigazzjoni minn naha ta Julija Ulmane. Kellha l-obbligu li taghmel investigazzjoni taht il-whistleblower Act u skondir-regoli tal-kumpanijau ma ghamlet xejn minn dan.

Illi dan l-ahhar il-kaz numru 3882/MD fl-ismijiet Geoffrey Pearce u Evolution Malta Limited quddiem it-Tribunal Industrijali dwar trattament mhux accettabbli u trattament diskriminatorju gie deciz fuq l-ewwel eccezzjoni fejn it-Tribunal Industrijali ikkonkludiet li l-Tribunal ma ghandhiex gurisdizzjoni biex tkompli tisma dan il-kaz ibbazat fuq ir-ragunijiet imsemmijin fid-decizzjoni taghha moghtija fl-10 ta Ottubru 2022. Kopja taghha qeghda annessa ma dan ir-rikors.

Ghaldqstant l-esponent umilment jitlob bir-rispett din L-Onorabbli Qorti biex tippronuncja ruhha fuq dawn il-lanjanzi li ser jigu ippruvati waqt it-trattazzjoni tal-kawza fis-sens illi id-drittijiet naturali tal-rikorrent gew lezi u konsegwentement tordna kumpens u gustizzja lir-rikorrent minhabba ksur ta dawn id-drittijiet.

Rat ir-risposta ġuramentata tas-Socjeta' Evolution Malta Limited (is-Socjeta' konvenuta) tas-16 ta' Dicembru 2022 li permezz taghha wiegbet u eċċepiet is-segwenti:

1. Preliminarjament, il-pretenzjonijiet tar-rikorrent ghandhom jigu michuda stante illi l-kaz hu preskritt ai termini tal-Art. 2153 tal-Kap. 16 u dan peress illi kif jistqarr ir-rikorrent stess l-akkadut li dwaru qed jilmenta sehħ f'Awissu 2020 u materjalment ferm qabel din id-data, u ghalhekk kif inhu car galdarba dak li jilmenta minnu r-rikorrent mhuwiex ex contractu jew rizultat ta' ghemil kriminali, tapplika l-preskrizzjoni ta' sentejn skond l-artiklu citat.

Ghall-fini ta' pratticita' hu indikat illi l-intimati ma ghandhomx provi xi jgibu dwar din l-eccezzjoni stante illi tirrizulta minn dak li ppremetta r-rikorrent stess.

2. Preliminarjament ukoll u minghajr pregudizzju ghal dak eccepit hawn fuq il-pretenzjonijiet tar-rikorrent ghandhom jigu michuda stante illi tali pretenzjonijiet, kif dedotti fit-12-il pagna tar-rikors promotur huma ghal kollox vagi, mhux ibbazati fuq xi provvedimenti cari tal-ligi u mhux proponibbli kontra entita' privata kif inhuma l-intimati.

F'dan ir-rigward, ir-rikorrent ighid illi:

“Ghalaqstant l-esponent umilment jitlob bir-rispett din l-Onorabbli Qorti biex tippronuncja ruhha fuq dawn il-lanjanzi li ser jigu ippruvati waqt it-trattazzjoni tal-kawza fis-sens illi d-drittijiet naturali u id-dinjta u ir-reputazzjoni tal-rikorrent gew lezi u

konsegwentement tordna kumpens u gustizzja lir-rikorrent minhabba ksur ta' dawn id-drittijiet.”

Fl-umli fehma tal-intimati, ma jistax jigi propost illi “d-drittijiet naturali” ta' Pearce ghandhom protezzjoni f'kaz bhal dan peress illi kif ga nghad, l-intimati huma entita' privata illi jimxu skond kif jidher lilhom li ghandhom jimxu fil-parametri ta' “management” ta' entita' privata.

L-istess jinghad ghal dak li jitlob Pearce in konnessjoni mad-“dinjita' u reputazzjoni” tieghu u, in oltre, jitlob li l-Onor. Qorti tordna “gustizzja” fil-konfront tieghu minghajr ma jispjega (jew jaghti l-anqas hjiel) dwar x'qed jitlob.

3. Preliminarjament ukoll u dejjem minghajr pregudizzju ghall-dak ga eccepit, it-talbiet tar-rikorrent ma ghandhomx jigu diretti lejn il-kumpanija, stante illi hu car illi minn kliemu stess, il-lanzanzi tar-rikorrent huma fil-konfront tal-impjegati li aggixxew (skond hu) b'mod li bieh ikkawzawlu xi forma ta' hsara u l-kumpanija per se ma jistax jinghad illi ghandha xi htija f'dan ir-rigward u ghalhekk ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju.

4. Preliminarjament ukoll u minghajr pregudizzju, il-kawza ghandha tigi deciza fuq bazi li ma hemmx interess guridiku da parti tar-rikorrent stante illi mill-akkadut (anke jekk ghall-grazzja tal-argument hemm x'jirrizulta minn tali akkadut) irrizulta biss illi r-rikorrent inghata twissija formali li skadiet anke waqt il-kors tal-proceduri quddiem it-Tribunal Industrijali li r-rikorrent stess jiccita u mhuwiex fl-ahjar interess tal-gustizzja illi incidenti ta' portata tant minima u b'ezitu ghal kollox immaterjali jithallew jahlu z-zmien tal-Qorti, tenut kont ukoll tal-lista interminabbli ta' xhieda indikati u t-tul u dicitura tar-rikors promotur.

5. Fil-mertu, it-talbiet tar-rikorrent huma kkontestati bhala nfondati fil-fatt u fid-dritt u l-intimati mxew b'mod ragjonevoli u legali f'kull zmien.

Amministrazzjoni tal-kawza

In kwantu ghal dak li huma diretti jindikaw dwar xhieda, l-intimati ma ghandhomx xhieda x'jipproducu peress illi ser jipprevalixxu ruhhom mid-dritt ta' kontro-ezami tax-xhieda tar-rikorrent biex jekk ikun hemm bzonni igibu l-fatti rilevanti quddiem l-Onor. Qorti.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha esebiti fil-Kawza.

Semgħet u qrat ix-xhieda tal-persuni mressqin fil-perkors tas-smiegħ.

Rat li l-Kawża tħalliet għal-lum għas-Sentenza.

Punti ta' fatti

Il-fatti kif rakkontati mill-Attur fir-rikors ġuramentat tiegħu mill-ewwel joħolqu diffikulta'. Tant huma kompressati b'sekwenzi ta' ilmenti tista' tgħid kontra kull min jissemma'. Mhux biss kontra s-Socjeta' Attriċi biss iżda kontra għadd ta' kollegi fuq ix-xogħol, uffiċjali tas-Socjeta' konvenuta u s-Socjeta' konvenuta nniffisha.

F'tentattiv li tissintetizza dawn il-fatti l-Qorti fehmet hekk:

L-Attur qiegħed f'sens ġenerali jilmenta mill-mod kif ġie trattat. Mhux ċar jekk hux qiegħed jirreferi għas-Socjeta' konvenuta biss jew mill-persuni li jidher li kienu kollegi tax-xogħol tiegħu. Bl-ilmenti tiegħu huwa jimmira kemm lejn uħud fil-kapaċita personali tagħhom u jallega li dawn qalu kliem li permezz tiegħu marru kontra d-dinjita' tiegħu u r-reputazzjoni tiegħu. Dawn il-persuni individwalment m'humiex fil-ġudizzju ta' dawn il-proċeduri għaliex dawn huma diretti biss lejn is-Socjeta' konvenuta.

Huwa jikkontendi wkoll, li s-Socjeta' konvenuta bħal donnha assoċjat ruħha f'dan l-għemil tal-impjegati tagħha peress li ma tagħtux widen

sewwa għall-ilment tiegħu u li anke bil-proċeduri dixxiplinarji li f'hadet ma rriparatx il-ħsara li l-kollegi tiegħu fuq ix-xogħol ikkawżawlu.

Mhux talli hekk talli, din il-Qorti f'hadet ukoll *judicial cognizance* ta' Sentenza tat-Tribunal tat-30 ta' Lulju 2024 fejn it-talbiet tiegħu bħala li kellu tkeċċija ingusta ġew miċħuda għalkemm din għadha taħt appell. Apparti din il-proċedura, jidher li hemm proċedura oħra quddiem dak it-Tribunal, li din id-darba hija msemmija mill-Attur fir-rikors ġuramentat tiegħu, dwar trattament mhux aċċettabli u diskriminatorju, liema każ ġie deċiż fl-10 ta' Ottubru 2022. Skond l-Attur din il-proċedura spiċċat billi t-Tribunal ikkonkluda li m'għandux ġurisdizzjoni jisma' il-każ tiegħu.

F'sens wiesgħa l-ilmenti u provi mressqa f'dawk il-proċeduri huma simili u jixbħu f'ħafna lil dawk li għandha quddiemha din il-Qorti illum. Jidher li l-Attur għamel raffika ta' proċeduri biex b'waħda jew l-oħra jolqot.

Punti legali

Il-Qorti tistqarr li bil-mod xejn ortodoss kif inhuwa konfezzjonat ir-rikors ġuramentat mhux faċli jingħad x'tip ta' rimedju qiegħed jitlob l-Attur. Mhux ċar jekk hux wieħed purament ċivili, jew ta' malafama kif regolat mill-Kap 248 tal-Liġijiet tal-Istampa jew jekk huwa wieħed Kostituzzjonali. Dwar

dan il-punt, aktar 'l quddiem b'rabta ta' kif inhuma magħmula it-talbiet tal-Attur.

Tibda biex tkun trattata l-ewwel eċċezzjoni tas-Socjeta' konvenuta fis-sens, li l-pretensjonijiet tal-Attur huma preskritti ai termini tal-artikolu 2153 tal-Kodiċi Ċivili li jiddisponi hekk:

“L-azzjoni għall-ħlas tal-ħsarat mhux ikkaġunati b'reat taqa' bi preskrizzjoni bl-egħluq ta' sentejn”.

Dwar dawn ix-xorta ta' danni ingħad li: *“Il-fatt illi hemm relazzjoni kuntrattwali bejn il-partijiet ma jfissirx illi kull ħsara li ssir tkun bil-fors konsegwenza ta' inadempiment ta' xi obligazzjoni li toħroġ mill-kuntratt. Il-preskrizzjoni ta' tali għemil illeċitu, li ma jammontax għal reat, hija dik ta' sentejn taħt l-art. 2153.”* (Ara **Sentenza mogħtija fl-ismijiet 'Laurenti Giovanni sive Vanni Et -vs- Mapa Holdings Ltd' deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili nhar it-23 ta' Mejju 2003**).

Issa artikolu 730 tal-Kap 12 tal-ligijiet ta' Malta jiddisponi li *“L-eċċezzjoni ta' inkompetenza jew ta' illegittimità ta' persuna, u l-eċċezzjonijiet ta' transazzjoni, arbitraġġ, resjudicata, preskrizzjoni jew nullità ta' atti, għandhom jiġu decizi b'kapi għalihom, qabel, jew flimkien mas-sentenza fuq il-meritu”.*

Għalkemm dan l-artikolu jstabilixxi li huma dawk il-kwistjonijiet li għandhom ikunu deċiżi b'kapi għalihom pero' ma jstabilixxix f'liema ordni għandhom ikunu hekk deċiżi u dan anke fid-dawl li f'din il-kawża kemm il-preskrizzjoni u anke n-nullita' tal-atti qed jingħataw bħala eċċezzjonijiet. Issa l-Qorti tfakkar li fit-tieni eċċezzjoni tagħha s-Socjeta' konvenuta qed tilmenta li *"l-pretensjonijiet f'paġna 12 huma għal kollox vagi, mhux ibbażati fuq xi provvedimenti ċari tal-liġi"*. Issa l-Qorti fehmet li s-Socjeta' konvenuta qed tirreferi għal mod kif inhi fformulata t-talba tal-Attur fir-rikors ġuramentat tiegħu.

Għalhekk huwa l-każ li qabel ma din il-Qorti tikkonsidra l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni l-ewwel trid tiskopri liema azzjoni qed jesperita l-Attur fid-dawl tat-tieni eċċezzjoni msemmija u biex tagħmel dan trid mill-bidu nett issir referenza għal dak li jiddisponi l-artikolu 156 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta inkwantu jiddisponi għal dak li għandu jikkontjeni r-rikors ġuramentat u li dejjem jiġi mħejji mill-Attur. Dan l-artikolu jiddisponi hekk: 156 (1) Ir-rikors ġuramentat għandu jitlesta mill-attur u għandu jkun fih;

(a) dikjarazzjoni li tfisser b'mod ċar u sewwa l-oġġett tal-kawża f'paragrafi numerati separatament, sabiex isaħħaħ it-talba tiegħu u jiddikjara wkoll liema fatti huwa jaf bihom personalment;

(b) ir-raġuni tat-talba;

(ċ) it-talba jew it-talbiet li għandhom ikunu enumerati; u

(d) f'kull rikors ġuramentat għandu jkun hemm stampat b'ittri ċari u preċiżi taħt l-intestatura tal-Qorti dan il-kliem li ġej:

"Min jirċievi dan ir-rikors maħluf kontra tiegħu għandu jippreżenta r-risposta maħlufa tiegħu fi żmien għoxrin (20) jum mid-data tan-notifika, cioè minn meta jirċeviha. Jekk ma tiġix ippreżentata r-risposta maħlufa bil-miktub kif trid il-liġi sa-żmien imsemmi, il-Qorti tgħaddi biex tagħti d-deċiżjoni skont il-liġi. Għalhekk huwa fl-interess ta' min jirċievi dan ir-rikors maħluf li jkellem avukat bla dewmien sabiex il-Qorti tisma' x'għandu xi jgħid fil-kawża." (Emfażi tal-Qorti)."

Sa fejn jirrigwarda dan l-artikolu l-ġurisprudenza tat interpretazzjoni wiesgħa fis-sens li ma ġietx adottata l-inflessibiltà' li bħal donnhom ifissru l-kliem tal-liġi. (Ara **Sentenza fl-ismijiet Stephen Grech -vs- Onor. Prim Ministru et, P.A. tat-30 ta' Settembru 2013**). Hekk intqal ukoll fis-Sentenza fl-ismijiet *Moore noe -vs-Falzon et, P.A. tal-15 ta' Diċembru 1995* "illi huwa ritenut illi l-liġi ma tirrikjedix kliem partikolari għal kif għandha ssir iċ-ċitazzjoni, bizzżejjed jiftiehem xi jkun qiegħed jitlob l-attur, b'mod li l-kawżali tista' tkun espressa lakonikament, u saħansitra tista' tkun anki dedotta mid-domanda (Kollez. XXXIV.II.501, XXIX.I.143 u XXXII.I.228)". (Emfażi tal-Qorti u ara wkoll **Sentenza fl-ismijiet Mario Mizzi noe et -vs- Mario Grech noe et, PA tat-3 ta' Ottubru 2003** u s-

**Sentenza tal-Qorti ta' l-Appell fl-ismijiet Bonnici -vs- Zammit noe
deċiża fl-20 ta' Jannar 1986.**

Dan ma jfissirx pero` kollox għandu jgħaddi. Kwalunkwe nuqqas da parti ta' l-attur għandu mill-ewwel jiġi meħud fis-sens li qed imur kontra d-dispost ta' l-Artikolu 156 u għalhekk iġib miegħu n-nullita` taċ-ċitazzjoni. Għalkemm rikors ġuramentat biex jiġi mwaqqaf irid ikun hemm raġuni gravi, u fost kollox, għandu jiġi eżaminat jekk ir-rikors ġuramentat ikunx ċar biżżejjed li permezz tiegħu kemm il-parti l-oħra u anke l-Qorti tkun taf xi jrid l-Attur jew inkella jkun żbaljat b'mod li l-konvenut ikun jista' jiġi preġudikat fid-difiża tiegħu. Dan appartni li r-rikors ġuramentat għandu jkun eżaminat fl-integrita' tiegħu u mhux spezzettat.

Il-prassi segwita mill-Qrati tagħna, anke abbażi ta' l-emendi introdotti bl-Att XXIV tal-1995, inkluż l-Artikolu 175 tal-Kap 12 hija li *'formaliżmu esaġerat ilu ħafna li ġie mnaqqas u limitat u bir-raġun il-liġi qiegħda tkun aktar inklinata li tkompli tillimita l-formaliżmu u n-nullitajiet ta' diversi forom li jnutruh.*" (Ara **Sentenza fl-ismijiet Fino -vs- Fabri noe, Qorti tal-Appell tat-28 ta' Frar 1997**). Dan ifisser li l-atti għandhom jiġu salvati minflok annullati jew dikjarati nulli (Ara **Sentenza fl-ismijiet Ellul vs Coleiro - Qorti tal-Appell, tal-24 ta' Jannar 1994** u kif ukoll dik fl-ismijiet **Vella vs Cefai, Appell Ċivili tal-4 ta' Novembru 1991- Kollez. Vol.LXXV.II.467**). Dan war kollox kif jgħid il-Laurent li n-nullita` "e un

mezzo estremo cui il legislatore non ricorra che in caso di necessita`.”

(Principji di diritto Civile, Vol.1 par 43).

Issa l-Qorti, sa mill-bidu ta' din il-Kawża dejjem għokrita' għajnejha, l-ewwel bil-mod kif inhuma espressi l-aggravji li apparti m'humix enumerati (din waħedha ma għibx in-nullita') huma għal kollox erratici filwaqt li t-talbiet kif konfezjonati jhalluha fil-limbu. Il-Qorti sinċerament ma tistax tifhem fejn irid iwassal l-Attur bit-talbiet tiegħu, jekk wara kollox jistgħu jissejju hekk.

Issa kieku l-Attur ried li jiċċara sewwa t-talbiet tiegħu kellu ż-żmien kollu biex jagħmel dan u aktar u aktar fid-dawl tat-tieni eċċezzjoni li ngħatat mill-bidu mis-Socjeta' konvenuta. Din il-Qorti ma tistax tifhem għal-liema drittijiet naturali tiegħu qiegħed jirreferi jew jekk dawn humix ta' natura ċivili u jew kostituzzjonali. Il-Qorti ma tistax tifhem għal-liema dinjita' tiegħu qiegħed jirreferi, dejjem fil-kuntest legali, għaliex din il-kelma la fil-Kostituzzjoni u l-anqas fil-konvenzjoni ma hemm referenza għaliha, *multo magis* fil-ligijiet ordinarji. L-anqas ma din il-Qorti ma tista' tifhem għal-liema kumpens f'sens ġuridiku qiegħed jirreferi u wisq aktar xi jrid jgħid biha meta jinvoka l-prinċipju ta' ġustizzja, li huwa kunċett intrinsikament spekulattiv u mhux legali.

Issa jekk din il-Qorti qed issibha diffiċli biex tiskopri x'għandu f'moħħu l-Attur, kemm aktar qed issibha diffiċli s-Socjeta' konvenuta biex tkun tista' tagħmel id-difiża tagħha. Għalkemm huwa wkoll dmir il-Qorti li wara teżamina r-rikors ġuramentat fl-interita' tiegħu, tista' tasal b'moħħa mistrieħ għall-azzjonijiet li jkunu qegħdin ikunu esperiti, min-naħa l-oħra, żgur mhux dmir il-Qorti tipprova tindovina x'tip ta' azzjoni qed issir mill-Attur. Li kieku kellha tagħmel hekk, tkun qed tippreġudika l-interessi tal-parti l-oħra, għaliex il-Kawżi ma jimxux bl-istħajil u l-indovinelli izda fuq iċ-ċertezza u l-kjarezza tal-azzjoni.

Issa l-Attur tawwal kemm felaħ, kemm minħabba li biddel l-avukati tiegħu diversi drabi [kif inhuwa dritt tiegħu] u anke minħabba li beda jfittex ix-xagħra fl-għaġina kif jixhdu r-rikorsi li preżenta. Huwa minnu li l-artikolu 175(3) tal-Kap. 12 jstipula espressament illi:

"Il-Qorti tista', sa dakinhar li tagħti s-sentenza u taqta' l-kawża, tordna minn jeddha li tisewwa kull ommissjoni jew żball ġudizzjarju jew amministrattiv f'att ġudizzjarju." Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell: "Minn qari akkurat ta' dan is-subartikolu jidher li meta l-legislatur introduċa dan l-artikolu fil-Kodiċi ta' Proċedura, l-intenzjoni kienet prinċipalment li jagħti kull possibilita' lill-Qorti li ssalva l-azzjoni li tkun ġiet proposta billi tawtorizza kull korrezzjoni li tkun meħtieġa fl-att promotur biex b'hekk is-Sentenza finali jkollha l-effett meħtieġ bejn il-partijiet proprji in kawża."

(Ara **Sentenza fl-ismijiet Cecil Pace pro et noe -vs- Emanuel A. Bonello pro et noe. datata 24 ta' Settembru 2004**).

Iżda fil-każ li għandha quddiemha din il-Qorti ma tistax teżerċita dan il-poter, għax dak li għandha quddiemha mhux “*ommissjoni ġudizzjarju jew amministrattiv f'att ġudizzjarju*”. Dak li għandha quddiemha huma talbiet lakoniċi u vagi għall-añhar li ma jstgħux jissewwew mill-Qorti għaliex tkun effettivament qed tieġu posizzjoni ma parti kontra l-oħra u dan kontra kull prinċipju ta' imparzjalita'. Flok l-Attur ħela ħafna ħin fix-xejn, kien ikun aňjar li fi stadju bikri tal-kawża ta każ it-tieni eċċezzjoni tas-Socjeta' konvenuta biex jirregola ruġu. Imma sfortunatament dan m'għamlux.

Għalhekk din il-Qorti ssib li t-tieni eċċezzjoni tas-Socjeta' konvenuta hija fondata u timmerita li tkun milqugħa. B'konsegwenza ta' hekk, il-Qorti ser tkun qed tastjeni milli tieġu konjizzjonji tal-ewwel eċċezzjoni.

Deċide

Għaldaqstant din il-Qorti qed taqta' u tiddeċiedi din il-Kawża bil-mod segwenti.

Tilqa' it-tieni eċċezzjoni tas-Socjeta' konvenuta.

Tastjeni milli tieġu konjizzjoni tal-ewwel eċċezzjoni għar-raġunijiet fuq spjegati.

Tiċhad it-talbiet Attriċi.

Spejjes għall-Attur.

Imħallef Toni Abela

Deputat Reġistratur